

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. XIII. Conuersationes & colloquia nostra de Deo esse debere: Et de aliquib. mediis ad hoc vtilibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

molesteferri; non enim desunt, qui illos pro merito excipiant. Sed quia de huiusmodi & similibus loquendi modis, qui caritati & mutuae vniioni aduersantur, in prima parte egimus, super sedebimus hic de iis loqui.

CAPVT XIII.

Conuersationes & colloquia nostra
de Deo esse debere: Et de aliqui-
bus medijs ad hoc v-
tilibus.

Ad Ephes. 4.
29.
Colloqui de
reb. pijs pro-
prium esto
sociorum la-
ici.

OMnis sermo malus ex ore vestro non procedat, sed si quis bonus ad adificationem fidei, ut deo gratiam audientibus, quo illos inflament & incendant Dei amore & virtutis & perfectionis desiderio. Hæc res nobis maxime necessaria est, finis enim & institutum nostrum est, non solū proprio profectui, sed & proximorum studere & vnum ex his, quib. multum ædificantur, qui nobiscum agunt, & quo multus in iis fructus colligitur, in his conuersationib. & colloquijs situm est. Præter enim profectum, quem colloquia hæc secum ferunt; videntes seculares, colloquia nostra semper de his rebus esse, existimationem & magnum respectum concipiunt, intelligentes Deo plenum esse debere, qui de nulla alia re quam Deo agit: quod facit efficacia esse ministeria, quæ cū illis exercentur. In vita B. P. Francisci Xauijerij legitur, plus illum fructus fecisse sermonibus specialibus quam concionibus. Et Pater noster agendo in Constitutionibus de medijs, quibus societas iuuare debet proximos, ponit hoc pro principali. Hocque pro generali ponit, ut omnes qui sunt societatis etiam fratres laici, id procurent.

Franciscus
Xauijer.

7. p. const. c.
4. §. 8.

Medium 1.
assuescere pijs
sermonibus
in conuersa-
tione dome-
stica.

Ut autem id commodius & melius agere queamus, multum iuuerit primū, ut inter nos assuescamus de bonis & spiritualibus rebus loqui. De S. Francisco legitur quod sapius fratres suos sedere iusserit, ad colloquendum inter se de rebus diuinis, ut in hoc loquendi genere instructi essent, dum cum secularibus ipsis loquen-

dum erat. Et dicitur quod quadā vice illis in hac sancta conuersatione sedentibus Christus apparuerit in formosissimi adolefcantis forma, & iis benedixerit, ut intelligeretur, quam grata ei huiusmodi essent colloquia. Et in societate idem in vfu est ab ipso nouitiatu, conuenientibus saepe nouitijs, ut inter se de spiritualibus tractent, & postea toto vitæ curriculo nobis in vfu est, inter nos habere sapius spiritualia colloquia, ut in hoc loquendi genere expeditiores simus. Et præterea nobis valde commendatur ut eo vtamur in ordinarijs conuersationibus & colloquijs.

S. Bernar. grauitè & bene reprehendit de hoc certos religiosos sui vni, iis declinans id, quod aureo illo seculo in vfu erat. *O quantum distamus ab his, qui diuis. Anthonij existerent monachi, ut etiam S. Pauli prima Anachoretæ, hi enim dum conueniebant & sese visebant, erat omnis eorum conuersatio in cælis, & tanto desiderio & iame cibum capiebant animæ loquētes & tractantes de reb. diuinis & animæ suæ salute, ut obliuiscerentur cibum corporeū sumere, & totum diem ieiunium transigerent, hoc solo occupati. Et hic erat totus ordo, dū digniori parti prius inserviebatur: quæ enim anima. Nobis autem conuenientibus, in vnum, ut verbis Apostoli vtar, iam non est Dominicam cenam manducare. Panem quippe celestem nemo est qui requirat, nemo qui tribuat, nihil de scripturis, nihil de salute agitur animarum: sed nugæ & risus & verba profertur in ventum.* Et quod omnium pessimum dicit Sanctus ille, aliquē hoc modo posse detinere, vocatur affabilitas & discretio, etiam charitas, & contrariū dicitur discretas, inurbanitas & rusticitas; & qui de Deo loquuntur melancholici habentur, & eorum conuersatio vitatur. *Ista charitas destruit charitatem, hac discretio discretiōnem confundit. Quæ enim charitas est carnem diligere, & spiritum negligere: quæue discretio totum dare corpori & animæ nihil? corpus exsaturare & animam fame necare, nō est discretio neq; charitas, sed crudelitas & inordinatio.* Narrat quidā Doctor Christianus quodam tempore cuidā suo magno famulo

famulo apparuisse, & magno dolore ei sex querelas deposuisse de famulis suis, quarum secunda erat, quod in congregationibus & colloquiis vana & inutilia tractarent, & ipsius mentio nulla fieret. Curem ergo, ne de nobis Dom. noster hanc querelam faciat, ne nos de hoc redarguat.

S. S. Bernard. & Bonaventura aliud utile medium dant, id semper de rebus edificaturus agendum, ut quando eximus ut tractemus cum proximis, prouideamus aliqua bona & utilia, ut ipsis dicuntur. Et dum ipsi futilia & vana loquentur, nos in promptu habeamus que edificent, ad interruptendum & mutandum colloquiū. Quod & nos suadent regulæ nostræ. Et non multum est, nos religiosos hoc medio vti ad colloquia & conuersationes diuinas sustinendas, cum videamus id secularibus in vtu esse ad sustinendas suas confabulationes & conuersationes. In hoc quis ostendere deberet ingenium & iudicium, & dexteritatem, ad coercenda & breuianda futilia colloquia, & miscenda & ingerenda diuina.

Tertio multū hic proderit Deum valde diligere, & affectum esse rebus diuinis hic enim modo non defatigabimur, nec de Deo loqui & audire fastidimus, sed potius delectabimur. Nō enim fastidium sed delectatio est de eo, quod quis amat, & quod in corde latet, loqui. Attendite, quam lubens mercator de negotiis & commerciis loquatur in mensa, extra mensam & semper delectetur audire vbi emitur & care venditur Agricola de semēte & messe, & pastor de vitulis & agnis lubens audit. Qui tenet aratrum, & qui gloriatur in iaculo, stimulo boues agit, & conuersatur in operibus eorum, & enarratio eius in filiis raurorum, ea suum dabit ad versandum sulcos. Quisque lubens de eo tractat, quod muneris sui est. Ergo quia nos mundum reliquimus & perfectioni studemus, si Deum multū amamus & spiritualia cogitamus, omnis nostra oblectatio & voluptas sit de his agere, & nunquam decribit, quod tractetur: ideoque bonum signum est, quando quis delectatur loqui & tractare cum

Dei, & malum, quando non, secundum quod dicit S. Ioan. Ipsi de mundo sunt, ideo de mundo loquuntur.

S. August. in verba illa Sapientie: Angelorum esca nutriti sunt populum tuum. & paratum panem de corde prastitisti illa sine labore, omne delectamentū in se habentem & omnīs saporis suauitatem, dicit manna, quo Deus filios Israel in deserto nutriuit, sapiebat cuique quod ipse volebat, ut verba hæc indicant. Sed hoc intelligendum dicit de bonis tantum, sed non malis sapiebat quod cupiebat; si hoc enim fuisset, nō petissent alium cibum, dum dicebant: Quis dabit nobis ad vescendum carnes: Recordamur piscium quos comedebamus in Ægypto gratis, in mentem nobis veniunt cucumeres & pepones porri que & cepa & alia. Anima nostra arida est, nihil aliud respiciant oculi nostra, nisi manna. Hi non solum in manna non inueniebant omnium eduliorum saporem, sed potius illud fastidiebant & erat illis nausea, & optabant carnes, & recordabantur ollas Ægypti, cucumeres pepones porros, cæpas & alia, quæ illic comedebant; & illa cupiebant & optabant. Sed boni valde manna contenti erant, & alium cibum non expetebant nec reminiscabantur in eo enim omnes saporis reperiebant, quos optabant. Hæc ergo differentia est inter bonos & perfectos tepidos & imperfectos, quod boni valde spiritualibus delectentur, ut & Deo & colloquiis & conuersationibus diuinis, & in hoc manna omnes bonos saporis inueniunt: Deum in omni re sapiunt, & cum S. S. August. & Franse. dicunt: Deus meus & omnia. Omnia ipsis Deus sunt, & in eo quidquid petunt, inueniunt. Sed diuinū hoc manna omnia tepidis & imperfectis non sapit, sed potius ipsis est fastidium & nausea, & maiori ipsis est delectationi fabulam quam exemplum audire. Hoc bonum signum non est: Felix lingua, quæ non nouit nisi de diuinis texere sermonem: dicit S. Hieron. Et S. Basil. Futilis que habeatur sermo, tu magnopere ne attēdito, sed si qua ex diuinis literis ad salutem animi pertinentia memorare audieris, acerba gustatu perfecti.

1. Ioan. 4. 5.

August. li. x. ad Inquis. Ianuarii. c. 3. & ser. retr. c. 16. 20. Sap. 16. 20. Manna quænu cibum sapiebat bonu, non improbu.

Num. 11. 4.

Cui Deus sapiens, pii etiam sapiunt sermones.

Hieronymus. Basil. de re-nuntiat. seculi ipsius & spirituali. perfecti.

tibi ea sunt, quaeunque de mundanis rebus memorentur, contraq; fauis mellis assimilata qua à pietatis viris narrentur. Vana & futilia colloquia displicent vero Dei seruo, & diuina conuersationes & colloquia sunt ei melle dulciora & sapidiora. Hinc est, quod anima Deo valde deuota non necesse habet pro honesta sui recreatione & laborum & aegritudinū leuamine se dare vanis & ridiculis colloquiis & conuersationibus, vt enim has non diligit, sic ei maiorem dolorem & laborem adferunt. Nihil illi solatio, quam de Deo loqui, & audire de eo quod amat & desiderat. Ideoque de Catharina Senensi legitur, quod nunquam se lassauerit loquendo de Deo, sed potius erat ei oblectamento, & maioris sanitatis & vigoris causa, & quies & aegritudinum leuamen. Quod & de multis alijs sanctis legitur.

Reliqua autem desipiunt.

S. Catharina Senensi.

CAPVT XIV.

De alia valde pragnante ratione ob quam colloquia & conuersationes nostras cum proximis de Deo esse conuenit.

Vtilis imprimis est tibi ipse sermo pius.

Non solum ad proximorum aedificationem & vtilitatē opus nostra colloquia & conuersationes de Deo esse, sed & ad proprium commodum & conseruationem. De Deo enim loquentes plus inflammabimur & incendemur eius amore quod talibus colloquiis valde proprium est, vt videre est in discipulis in Emaus euntibus & de his loquentibus. *Nonne cor nostrum ardens erat in nobis?* Quod & nos sapius re ipsa experimur, dum plus commoti & deuoti huiusmodi conuersationes eximus, quam conciones.

Luc. 24. 32.

Surius in vita S. Thoma de Aquino. Quod experitum Tho. Ag.

De S. Thoma Aquinate refert Surius, omnia eius colloquia & cum alijs communicationes fuisse de sanctis & animorum salutari vtilibus rebus; idque in causa fuisse vt post hominum cōmērcia & colloquia facilius se orationi & rerum diuinarum meditationi dare posset, vt cū colloquia fuerant de Deo & cum consideratione fa-

cta non illum distrahebant, nec orationē impediabant. Et de P. Francisco Xauiero inter omnia admiratione digna narratur, quod tam nosset cōmunicationem & colloquia cum proximis iungere orationi. Quamuis enim tot se negotiis implicaret & destinebatur, & fere semper terra vel mari proficisceretur & tot laborib. & periculis expositus esset, & cum omnib. tam vrbane & comiter ageret, nihilominus interius collectus & Deus vnus erat: ideoq; cum exteriora negotia relinqueret & cū proximis cōmunicaret, multa cū facilitate & oblectatione ad orationē & familiaritatem cum sponso suo coelesti conuersationem redibat. Cuius & ratio in promptu est, quod in occupatione ab his non se distraherat, & facile ei erat ad id redire, quod non reliquerat.

Contra vero, si conuersatio & verba nostra & cōmunicatio non sunt de Deo, magno nos periculo exponimus. Dicebat B. noster Pater Ignatius, & conuersatio & familiaritas cū proximis magnū ipsi fructum & aedificationē adfert, si fiat vt conuenit: Sic & contra magno erit ipsi scandalo & nobis periculo, si non agamus vt opus est. Dicit S. Bern. *Vanus sermo cito perluit mentem, & facile agitur, quod libenter auditur.* Verum quidem est, in conuersationibus & colloquiis cum proximis opus aliquādo sua illos interponere sed id vult pater noster ita fieri, vt nostris absoluiamur. Non ergo trahāt illi nos ad se, & suis colloquiis intrent, & etiā exeant: sed nos nostris potius, trahentes illos ad nos & Deū vtilib. & aedificatiuis sermonib. Et ad hoc non necesse tot tempora, & circūstantias & oportunitates obseruari; si n. tot obsecuaris nunquā tuum assequeris tu finē, & illi suū obtinebunt. Intelligent omnes nos religiosos esse, & hoc officium nostrū esse, & nobis tempus cum illis in vtiliter non transigendū, nec de futilib. & nullius ponderis reb. tractandū: & si sic nolint, conuersatione nostra abstineant. Ideoq; de P. nostro legimus, quod si quis hominociosus, cum quo multum temporis sine fructu transigendum esset, illū accederet, post.